

Dopis Pařížsko-český.

V Paříži, 14. pros. '99.

Vlašská zahraniční politika. — Ministr vlášských zahraničních záležitostí, pan Visconti-Venosta pronesl ve vlášské sněmovně při rozpočtových debatách svého resortu se týkajících velmi významnou politickou řeč; ministr prohlásil předně, že zůstane Itálie svým starým spojencem věrnou, an trojspolek atd. za mocnou záštitu míru považován býti musí. V dalším průběhu řeči se vyjádřil pan Visconti-Venosta následovně: "Podařilo se nám na dlouhou dobu různými vzájemnými opatřeními zajistiti přátelské styky mezi Itálií a Francií, které spojeným zájmům obou zemí odpovídajíce, u celého obyvatelstva země s hlubokým zadostučiněním, co jediné výhodné uznány býti musily!" P. ministr vlášských zahraničních záležitostí konstatoval před shromážděnou sněmovnou fakt, o jehož dosahu se šifiti neholdá. Starý vlášský státník nenulvil jistě na piano a dal takto četným vlášským poslancům a žurnalistům, kteří se gallophobie zřící nemohli, skvělý příklad umírněnosti a diplomatické prozíravosti.

Přípravy k uvědomění výstavních náležitostí. — Jelikož změny ozdob a zařízení za příčinou návštěvy carských manželů v Elysejském paláci před třemi lety nařízené příjímáním slavnostem oficiálních osobností, které pařížskou světovou výstavu příštího roku a náčelníka francouzské republiky navštíví, úplně nevyhovují, povolen obnos 655,000 franků na okrasu a znovuzřízení sídla prezidenta, hlavně velikých příjímacích síní, jídelen, zimní zahrady, slavnostní dvorany atd. Kromě toho bude i prezidentova ložnice v Opeře a na závodě Longihampském a Auteuilském opravena. Jednotlivé ministerstva obdržel také více neb méně značné obnosy, jichž bude k znovuzřízení atd. upotřebeno. Ministr spravedlnosti žádal o 100,000 fr., ministr zahraničních záležitostí o 120,000 franků, ministr námořnictví o 140,000 fr., ministři války, kultury a vyučování, vnitra, obchodu, orby, veřejných prací a osad po 50,000 fr., veliké kancelářství řádu čestné legie o 25,000 franků na různé renovace a adaptace. Kromě celé carské rodiny, která s velikým komonstvem světovou výstavu navštíví, očekává se dle "Journalu" i přijezd císaře rakouského a většiny reprezentantů evropských panovnických rodů.

Arménská národní píseň. — Po dvanáctém úplném vydání lidových písní jednotlivých evropských národů, obohacena konečně letos folkloristická literatura i souborem krásných, originálních arménských písní, kterých, považíme-li, že co duchový majetek malé indo-evropské kmene, uprostřed úrodné semitské půdy povstaly a se přes vše pronásledování Arménů udržely, tím více ceniti dlužno. První "Sbírka arménských lidových písní", pokřtěna právě panem Lvem Eguiazariánem v Petrohradě a vydána tamtéž péčí a nákladem známého arménskému mecenáše, p. Arakela Tzaturova. Pro prozíravost Arménů je velmi příznačným úkazem okolnost, že se sbírka lidových písní ne pouze v arménštině, ale i v pečlivě přeložené ruské, francouzské, vlášské, anglické a německé na knižním trhu objevila. Je to pokud nám známo kromě jednotlivých úkazek ruských národních písní, kterýasi Slavjanský sřancitil, jediný, úplný, do francouzštiny atd. přeložený soubor lidových písní! Pěs vsi svou krásu nápevu a textu se arménská národní píseň, slovenské neb česko-moravské vyrovnati nemůže a je pětic již do pěti světových jazyků přeložena a cvičit se dokonce již co "sublime nouveauté" v Paříži! Uslýšme ji příštího roku na světové výstavě — arménskou národní píseň, přednesenou Armény a Francouzky. Slovenské a česko-moravské lidové písně, by se rozhodného úspěchu neminuly; zájem pro Slovanstvo je v Paříži jistě větší než pro Armény, slovenské písně lidové jsou jistě krásnější a dojemnější arménských ale....!

Francie ve velkovévodství lucemburském. — Že ve velkovévodství lucemburském ve velkém převládá, bude asi všeobecně známo a nebude snad nikomu tajno, že byla francie od okamžiku před jistým časem úplně vyloučena. Sta-

rouseli Lucemburčané mlví až do dneška rádi a obchodníci, namnoze Němci, z příinců francouzsky, vlastně německo-francouzsky, vlastně německo-francouzsko-vlámskou hatlaninou. I lucemburská mládež navštěvuje od několika let soukromé běhy francouzštiny ve vlasti a zdokonaluje se pak buď na francouzských neb belgických vyšších ústavech v řeči Racina a Voltaira. Oznamuje se nám, že se od nového roku zvláštní hospodářská škola s francouzským vyučovacím jazykem zřídí v Prienvichu, jejíž správa učitelcem francouzského řádu Maristů svěřena.

Následnictví trůnu carského.

O poslušnosti ruských carů píše Chicago News: Přetřásá se otázka, proč nemůže býti žádná zdcer carových následnic trůnu, na němž se veliká Kateřina tak dobře osvědčila. Vyjmutí žen z následnictví, spočívá jen na úkazu cara Pavla, syna Kateřiny Veliké. Ten nenáviděl matku a uchopil se každé příležitosti, aby vyjádřil po její smrti svou nelibost nad ní. Jedním z nesynovských vyjádření pocitu jeho bylo i zbavení žen trůnu, na němž matka seděla. Každou jinou opravu, již Kateřina provedla, at se týkala zákonitých nebo společenských zařízení, Pavel odstranil tak rychle, jak jen to možno bylo.

Celkem byl car Pavel nepodařeným potomkem té znamenité ženy. Právě pro její směr pokrokový a opravný ji nenáviděl. Národ si liboval panování carovny Kateřiny, za to nesnel dlouhou vládu syna jejího, Pavla, neboť byl od dvorního panstva zavražděn po 4 1/2 letém panování. Byl to skutečný tyran a k tomu ještě myslil tak pošestilý, že se stával až šíleným při zachování své autority a samovlády. Na jeho rozkazu jediné závisí nynější zarmutek na Rusi nad zrozením tří dcerek carových.

Na ukázkou, kterak despotu Pavel vynucoval poslušnost ku svým rozkazům, uvádíme některé události. Vydal rozkaz, aby každý člověk, at jde či jede, při potkání cara zastavil a padl na zem, at muž či žena. Tento obyčej panoval na Rusi z dob bývalého otroctví, cařice Kateřina jej však odstranila. Pavel hned po nastolení svém jej počal vymahati a poslal mnoho lidí do žaláře, kteří toho nečinili.

Jednou stará paní přijela do Petrohradu, aby svému nemocnému manželovi zjedнала rychlé lékařské pomoci. Ani ona, ani její služebnici neznali cara, ani nedávno vydané nařízení a proto nezastavili, když jej potkali. Car je rozkázal zatknouti, čtyry sluby nechal odvésti k vojsku a starou paní poručil uvězniti. Tam byla držána po 4 dny a ze starosti o chorého manžela i o osud svých služebnic se zbláznila. Manžel její zatím zemřel z nedostatku lékařského ošetření a ubohá žena nikdy více nenabyla zdravého rozumu.

Jedním rozkazem zapověděl také car Pavel používání slova "magacin" na obchodech soukromých občanů, jelikož se slova toho užívalo k napsím na vládní skladiště. Dále zakázal hvězdám používat slova "revoluce" při naznačení otáčení se těles nebeských, poněvadž ve Francii v době té panovalo revoluční hnutí. Ba zakázal i vyrábění francouzských trojbarevných stužek. Kulaté klobouky nesměli také lidé nositi a policajti donucovali každého, kdo měl kulatý klobouk, aby si střechu jeho přispědnil na straně. Drožkářům nařídil, aby nosili na kloboucích chocholy žíněné a koně jejich, aby měli zvláštní fenečí.

Vystěhovalectví v Rakousku.

V minulých dnech byla z Rakouska telegrafována krátká zpráva o hromadném stěhování se obyvatelstva rakouského do Spoj. Států. Byl to výrok hraběte Goluchovského, zahraničního ministra rakouského, jenž poukázal na jednu z minulých svých řečí na neblahý tento úkaz, jenž prý zavinen je vysokými daněmi a nízkou mzdou.

Přihlédneme-li však blíže k základu tohoto množičho se stěhování obyvatelstva rakouského, hlavně pak slovenského, přesvědčíme se, že jsou to ještě jiné, důležitější příčiny, jež nutí obyvatelstvo, aby hledali budoucí své štěstí v dalším zámořském

krajinách. Je-li v domácnosti nespokojenost a nepořádek, nedostává-li se stále peněz a otec ani matka nečiní žádných kroků, aby rozháranosti v rodině učiněna byla přfřz, tu pak není divu, že dítky, když odrostou, rozprchnou se do všech úhlů světa, aby hledali si štěstí mezi cizími lidmi.

A právě tak jest to s říší rakousko-uherskou a její obyvatelstvem. Vláda rakouská jest tou rozháranou domácností, která hroznými nesváry je stížena a peněžními nesnázi stále pronásledována. Kdyby ti nešťastní vystěhovalci, kteří v takovém množství svou rodinu zem opouští, měli nějakou, třeba maličkou čáku, že zasvitne jim a vlasti jejich v blízké budoucnosti jitěnka svobody a blahobytu, jistě by nepomýšleli na to, aby s rodinami svými odloučili se od země, v níž zrodili a žili i zmráli rodičové i předkové jejich a s rodost by dále platili téměř nesnesitelné již daně a do úpadu by pracovali, jen když by měli naději, že bude později lépe. Avšak ani jiskry této naděje se jim nedostává, naopak, pronásledování národností a utiskování se strany vládnoucích živlů se množí a přesvědčuje každého, že lepší budoucnost nikomu ve vlasti nekyne, a proto, at s těžkým srdcem, a se slzou často v oku, loučí se slovenský vystěhovalce s rodnou půdou, z níž šve je rozháranost politických poměrů rakouských.

Pan Goluchowski a ti ostatní páni u vládního vesla stojící, jimž je nepochopitelné toto hromadné stěhování z říše, získali by si velkou zásluhu o rakousko-uherské mocnářství, kdyby konečně přiblížili k základu a původu množičho se stěhování a snažili se je zameziti. To však je zbytečné od nich žádati, neboť oni jsou vlastně původci veškeré rozháranosti říše rakouské, neboť oni hovi německým a maďarským křiklounům a utiskují na všech stranách lid slovenský. Než, každá nešlechternost tresce se sama, a třeba nezastihla nynější utiskovatele Slovanů rakouských, stihne jistě říši Františka Josefa, jejíž základy podřívají nejvíce její chvástaví přátelé a není pochyby, že i zde osvědčí se staré české přísloví, že každý si tak lehce, jak si ustele. Snaž-li se fidalit rakouské říše rozbiti toto cisářství, Slované proti tomu nebudou, neboť háfe nepovede se jim pod žádnou vládou, at již jest Rakousko rozděleno v budoucnosti tak nebo onak.

Provolání k americkému lidu

bez ohledu na jeho politické smýšlení, náboženské vyznání a národnost.

Když minulý léto anglický konsul v Pretorii, pan Cunningham Greene, naléhal na Pavla Krugera, aby povolil největší koncesse Anglii, vyslovil se president transvaalské republiky následovně: "Dám vám vše, vše, vyjímaje neodvislost." Avšak nic nemohlo upokojiti pana Chamberlaina, který byl odhodlán zničiti Boery a urovnati otázku Afrikáderskou pro vždy.

Boerové jsou pronásledováni po 65 uplynulých let; oni tlikráje vytáhli do boje a opět a opět domáhali se své neodvislosti. Dnes učinili poslední krok a bojují za svobodu největší boj, jakého svět kdy byl svědkem. Národ, čítající 250,000 duší, bojuje proti nejmocnější vládě na světě.

Pan Chamberlain pravil ve své řeči dne 30. listopadu v Leicesteru, v Anglii: "Spojení a dorozumění mezi dvěma velkými národy (vztahuje se na Anglii a Spoj. Státy), jest zajisté zárukou světové míry."

Spojené Státy americké, které vědecky stály na straně svobody a volnosti, jsou nyní vinny celou Evropou, že jsou hlavní podporou a sloupem Anglie, o nějž tato se opírá a pomocí něhož hodlá dospěti svého ničemného cíle.

Jakkoli velice si vážíme "šlechterné Anglie", již reprezentuje královna, zdaž můžeme dávat se bez protestu, jak deptána je svoboda jejími rádcí, kteří usilují o vítězství a zveličení bez ohledu na lidská práva? Či je náš povinnost vyjádřiti své pocity a ukázati světu, že milujeme svobodu jako v dávné minulosti, že naše sympatie nemohou prouditi jinou cestou; že tentýž lid, jenž krácel a peníze obětoval pro svobodu Kuby, zamezí další krveprolívání a pustošení tohoto krásného ostrova, nemůže schvalovati politiku Anglie, kterou země míru a blahobytu stržena byla do války, dlouhé a

kruté války, jež bude ukončena, až jedna z válčících stran po hrdinských bojích bude nadobro vyhlazena? Rozhodně ano! Všichni věrní Američané, všichni milovníci svobody mají pozvednouti svých hlasů; žádný důvod nemůže nás zbaviti této povinnosti, když svědomí mlví tak jasně.

Seskupme se, muži všech stran, muži všech vyznání a všech národností, a projevme světu své mínění; necht' hlas váš zavzní v zřejmém výrazu. My nechceme snižovati Anglii; ona je velkou a zůstane velkou a často bojovala pro svobodu, proto však, že ji ctfme pro její minulost, my ji varovali, právě tak jako ji varovali její nejlepší obyvatele, před započtím a při započtí války, varovali jsme ji, že, ačkoliv prokázala nám mnohé cenné služby během naší války se Španělskem, my nemůžeme ji oplatiti službu nám prokázané, chceme-li si zachovati svědomí čisté.

Američané, pamatujte, že velké věci dnes se dějí. Velké účely zahrnuty jsou v této válce. Americké mínění má vyjádřeno býti buď smírným vyrovnáním této války, aneb krutým pronásledováním, vedoucím ku trpkému konci.

My nežádáme, aby vláda naše zaujala to neb ono stanovisko; my přejeme si pouze projevití mínění amerického lidu, tak mocné a zřejmé, aby hluchelo šlechternou Anglii a pohnulo ji k zastavení vražedného boje.

Nemůžete se omluviti netečností z ohledu na stranu. Toto není žádná otázka strany, aniž se můžete vymluviti, že to ublíží vašemu obchodu. Každý věrný Američan necht' použije této příležitosti a neobává se svobodně a otevřeně projevití své svědomité mínění.

Fritz Koch
W. Siwart Smit
Theo. F. Koch.
V St. Paulu, Minn., 20. pros. '99.

HOVORNA.

Prose dotazy písní jménem zastavte opatřeno
Jednou povinností a odpovědí. Dopisy
nepošlepané a anonymní nalisanou
pohodlného místa v kóli.

PRAGUE, Nebraska. — Prosim sdělte v Hovorně: 1. Zda-li může majitel farmy udělati stoku na veřejné cestě (linie) dvě aneb více stop hlubokou, když voda škodí na poli. 2. Pakli by člověk sám o své vůli stoku po veřejné cestě udělal a někomu se stalo třeba neopatrností nešťastí, zda-li by mohl být potahován k soudu. 3. Kde rostou vlášské ořechy. 4. Proč se zde, totiž ve zdejším krajině, nepěstují podobné stromy. 5. Jakým způsobem lze nejlépe zachrániti víno před zmrazutím.

J. T. M.

Odp. — 1. Pan J. J. Král, ve svém výborném spisu "Americké Právo," kterýžto jest k dostání v knihkupectví Pokroku Západu za \$1.75, praví ohledně cesty na stránce 347: "Majetník nesmí užívati cesty veřejné ke svým vlastním účelům takovým způsobem, aby překážel použití obecnému." Dle toho nemá právo, aby používal cestu za dvůr a ponechával tam vozy aneb jiné nářadí, aniž může v cestě stavěti plot, totiž za hranicí, mimo svůj pozemek, v cestě obecné, a tím méně má právo udělati v cestě stoku. 2. Ohledně tohoto praví ta samá autorita na téže stránce: "Učin-li to a vznikne z toho někomu škoda, může žalován býti o náhradu škody, i pro překážku na cestě veřejné." Na stránce 313 praví dále: "Právo užívati silnic náleží jednak veřejnosti, jednak každému členu veřejnosti. Zahradí-li tedy kdo cestu nebo ji zamezí, právo k žalobě náleží především veřejné korporaci a byl-li některý jednotlivec poškozen, i on má právo se dožadovati náhrady." Dle toho může býti žalován okresním, resp. okresním zástupcem i občanem, kterýž poškozen byl. 3. Ořechy vlášské jest původem z Perie. Nevíme, že by se bylo podáhalo kde a úspěchem jej pěstovati v této zemi vyjma v Kalifornii. 4. Ač nevíme nic bližšího o zkouškách, kteréž byly ve směru a ohledu tom podukány, máme za to, že buď z pHín podnebí aneb jiných se mu východně od Poholí Skalného nedaří, at bychom nechtěli nikoho zdržovati o 1 pokusu v tom směru. 5. Sejmutím trézáří a přikrytím slanou neb senem.

Pánům úračníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledger, Journals, denní knihy a jiné atd. se nabírají v Pokroku Západu.

SBÍRKA PÍSNÍ
A VLASTENECI

Jest to sbírka nápe
v slohu lehkém,
pro piano neb o

SBÍRKA tato je o 64
ce dětky při 7 palc
národních a vlasten
tanou v každé rodině, kde
jistí, že přicházíme tímto díl
všech milovníků hudby a čes
likož cena též jest velice mírn
noty samotné, v pěkné úhled
pouze \$1.25 a se zpěvníčke
těchto písní, rovněž v plátně
písněmi, kteréž sbírka obsahu
domov můj, Tážete se pro
Přicházím přímo z Moravy,
Čechách tam já jsem zrozena.
Vystavím si skrovnou chalou
Písně dcery ducha mého, My
muže nad kováře, Kde můj je
Tětnem a vůbec nejoblíbeněj
necké. :

Posudky našich č...

Svoboda. Došly nás dvě knihy
vkusné úpravy. Jednou z nich jest
sbírka slovenských písní pro piano
a varhany na dvě ruce. Sbírnka
tato sestavena je v abecedním pořádku
a obsahuje 100 národních
slovenských písní.

Druhou knihou jest "Zpěvník
česko-americký", jenž přináší text
nápevů ve sbírce obsažených v
těmž pořádku.

Obě tyto knihy nelze dostatečně
odporučiti, i připomínáme pouze,
že není vhodnějšího novoročního
dátku nad tuto sbírku národních
písní. — Učte dítky své národním
písním a zachráníte je před odná-
rodněním se. Cena "Sbírnky písní"
pro piano a varhany obnáší \$1.25;
cena zpěvníku, 25 ctů. Objed-
návku adresujte:
'Pokrok Západu', Omaha, Neb.

Domácnost. Sbírnka písní ná-
rodních a vlasteneckých. Nápevy
zpěvč českých, upravené v slohu
lehčím i těžším pro piano neb har-
monium na dvě ruce. Vznováno
mládeži českoamerické. Cena
\$1.25. Tiskem a nákladem Ná-
rodní Tiskárny, Omaha, Neb.

Zpěvníček česko-americký, ob-
sahující zpěvy ku nápevům ve
Sbírnce písní národních a vlastene-
ckých, upravené pro piano neb
harmonium. Cena 25 centů. Tis-
skem a nákladem Pokroku Zápa-
du, Omaha, Neb.

Vydání dvou těchto knížek lze
nazvati myšlenkou opravdu štast-
nou. V tak mnohé české domá-
cnosti mají piano nebo harmonium,
ale v kolika rodinách uslyšíte z
klavíru toho zašti libé zvuky našich
písní národních? Tuctové amer-
odhravačky, které jako jepice jsou
v modě zrovna tak dlouhou, za jak
dlouhý čas celá jejich sláva stojí,
ztrpčují i na pianech život lidem,
kterým náhoda vnutí příležitost
obdivovati hudební schopnosti to-
ho onoho slibného dítěte. Národ-
ní Tiskárna v Omaze vydala teď
sbírku 100 nejlepších a nejoblíbe-
nějších písní českých v lehoučké
celkem a v lahodné harmonisaci a
aby ta naše mláď dovedla si k pů-
vabným nápevům i slovy zazpí-
vat, vydala uvedený zpěvníček, v
němž obsaženy jsou celé texty
písní do sbírnky pojatých. Obě
knížky vyšly v úhledné formě a
vazbě a cena jejich je opravdu
nízká. Doporučujeme obě knížky
všem čtenářům svým co nejvteleji.

New Yorkské Listy. Sbírnka písní
národních a vlasteneckých, vydána
byla právě nákladem Národní Ti-
skárny v Omaze, Neb. Jest velice
slušně úpravy a nalézáme tu 100
nápevů upravených pro piano, neb
harmonium na dvě ruce. Ve zvláš-
tní knížce nalézá se text všech těchto
písní a oboje, totiž kniha s notami
a zpěvníček, stojí dohromady \$1.50.
Odporučujeme našim pěveckým
sborům i rodinám, jež hudbu pěst-
ují. Objednávky adresujte: Ná-
rodní Tiskárna, 509 — 11 So. 12th
St., Omaha, Neb.

Američan.
níček česko-
krokem Záp-
dakní výtisk
Knížčka je-
obsahuje 105

Připomínáme poznovu, že cena not obnáší
obého dokromady \$1.50. Cena musí objednávat
Zaslejte objednávky pod adresou: